No. 941 Zaterdag 11 Januari 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA No. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 10 Januari.

EEN WIJS VOLK.

„Wijsheid (sapientia) is een woord dat een theoretische en practische beteekenis heeft. In het eerste geval is wijsheid een veelomvattend en grondig weten en komt overeen met wijsbegeerte, zij is dan het tegenovergestelde van onwetendheid en van waanwijsheid. In practischen zin is wijsheid een verstandig en lofwaardig willen volgens de eischen der rede. Zij staat in dit geval tegenover de dwaasheid, die onverstandige, de sluwheid, die onoprechte middelen aanwendt, en den hartstocht, die ongeoorloofde bedoelingen najaagt." (Winkler Prins, Encyclopaedie.)

Een wijs man is dus een verstandig man, iemand, die een juist gebruik maakt van de rechte, gezonde rede, en voor de beste einden de beste middelen kiest. Tot deze practische wijsheid kan en moet een ieder geraken, of gebracht worden; hierin bestaat de ware volmaaktheid van den mensch als redelijk wezen, en diens wezenlijke ontwikkeling.

Maar wat geschiedt er in onzen tijd? Stellen zij, die het volk willen ontwikkelen en verheffen en steeds vooruitgang wenschen, werkelijk deze practische wijsheid tegenover de dwaasheid, de sluwheid, den hartstocht? Leeren zij het volk verstandig en lofwaardig willen, onoprechte middelen verafschuwen, en de ongeoorloofde bedoelingen beschouwen als den mensch onwaardig, als vernietigend voor ons verheven karakter van redelijk wezen?

Hoort slechts hoe de moderne vooruitgang ons barbaarsch in de ooren klinkt: Materialisme, positivisme, mecanisme, anarchisme, nihilisme. Iedere stap voorwaarts was een schrede nader tot het nihilisme, tot de algeheele ontkenning, tot de vernietiging van God en maatschappij. Het volk is brutaal, wanneer het redeneert. Toen men het 't bovenstoffelijk leven ontnam, en bij gebrek en armoede en zwaar werk geen welvaart bracht en rijkdom, maar slechts de troostende hoop nog roofde op een belooning hiernamaals, welke kracht gaf om tevreden te blijven en te zwoegen en te slaven, omdat dit slechts voorbijgaat en het eeuwig geluk blijft, toen kwamen er misstanden in de maatschappij, strijd in alle rangen, het bloed der koningen stroomde, het gezag werd miskend en het oproerig gepeupel krijschte: Wij willen niets dan het niet en de bevrediging der lusten, die het niet vooraf gaan.

Wilt gij het volk verheffen, beschaven en ontwikkelen, geeft het zijn godsdienst weder, den godsdienst zijner vaderen. Slechts daarin zal het leeren, practisch wijs en verstandig te worden, lofwaardig te willen, geen onoprechte middelen te gebruiken en den hartstocht tegen te gaan.

De godsdienst leert den mensch zijn ware grootheid erkennen, de godsdienst geeft hem kracht volgens zijn verheven natuur en bestemming te handelen.

Wat deed de hedendaagsche beschaving voor het volk? Zij trachtte het te ontwikkelen door het te spreken van dingen, welk slechts thuisbehooren in de studeerkamer der geleerden, van dingen, waarover de geleerdsten het nog oneens zijn, die slechts een duister, twijfelachtig antwoord geven op even duistere vragen, welker bestaan het volk zelfs niet gissen kan. Door de hulpzame pers werden meeningen verspreid, beginselen verkondigd, door een zeker aantal geleerden aangenomen, door anderen bestreden; doch slechts vakmannen konden zich eenig denkbeeld vormen en dan nog vaag.— Maar het volk mag toch niet dom gehouden worden! En daarom moet een ieder hooren van zaken, waar hij geen begrip van heeft en die tot niets dienstig zijn dan om het hoofd te verwarren en den vrede des harten te rooven! Zal hierdoor het volk beschaafd worden en verstandig ontwikkeld, zal het hieruit kracht ontvangen om zijn hartstocht te bestrijden, steeds lofwaardig te willen en tot goede einden oprechte middelen aan te wenden en nimmer het ongeoorloofde na te jagen? Zal het gezag dezer volijverige pers, of zoo ge wilt, de vreemde namen dezer onbekende geleerden volstaan om het volk te overtuigen, dat waar voor hen begrijpen onmogelijk is, het nederig buigen voor de meerdere kennis van anderen hier heilige plicht is. Wie zal ons bewijzen, dat hier de volle waarheid gebiedt? Wie ons overtuigen, dat dit alles noodig is voor ons geluk, tot meerdere bloei en ontwikkeling van geheel de maatschappij? Wordt het nu niet nog lastiger en bijna ondoenlijk de onwetendheid weg te nemen, nu zij schuilgaat achter beschaafde waanwijsheid?

Slechts God beheerscht de volkeren, slechts God gebiedt aan allen zijn woord, zijn wet te eerbiedigen, doch ook Hij doet dit niet, dan nadat Hij voor allen zijn gebiedend leergezag met onmiskenbare teekenen heeft bewezen. Een ieder kan zich hiervan overtuigen, en alwie het diepst zich van de geloofwaardigheid Gods en van diens openbaring doordrongen heeft, zal het best kunnen verklaren, hoe redelijk, hoe verstandig het is, aan te nemen, wat God ons leert.

Vraagt nu eens aan velen die zoo hoog opgeven van hun moderne ontwikkeling, U een of ander punt te verklaren, of minstens U het gezag hunner leeraren te bewijzen. Slechts in één ding zal het antwoord helder en onomwonden zijn; al wat eeuwen lang door de meeste volkeren over geheel de wereld werd aangenomen, is valschheid en bedrog. Met welk gezag wordt dit beweerd? In naam *der wetenschap!* En zij die zoo spreken kunnen U zeer weinig duidelijk maken en weten dikwerf niet eens, wat vroeger de Goddelijke Openbaring dan leerde, welk punt door de modernen dan juist wordt bestreden.

Men wil het volk beschaven: laat men dan het verstand redelijk ontwikkelen en invloed leeren uitoefenen op den wil om steeds goed te handelen tegenover de sluwheid, tegenover den hartstocht. Men wil het volk beschaven; laat men dan zorgen, dat het verstandig worde en wijs. Geleerdheid behoort slechts tot weinig uitverkorenen.

In eene maatschappij moet noodzakelijker wijze verschil van stand bestaan. De middelstand verdwijnt langzamerhand, maar slechts voor het uiterlijke; wat kleeding en levenswijze, wat behoeften en eischen betreft, een werkelijk verschil zal steeds blijven bestaan. Geheel het volk moet een wijs volk zijn, een verstandig volk dat redelijk goed is ontwikkeld, dat meer en meer begrip krijgt voor waarheid en moraliteit, dat voelt wat werkelijk edel, goed, waar en schoon is. Nimmer kan geleerdheid gemeen goed worden voor allen, want „dit woord beteekent in het algemeen de eigenschap van een *wetenschappelijk* gevormd mensch of ook een verzameling van *veelvuldige* en *degelijke* kennis." (Winkler Prins Encyclopaedie.)

Feuilleton.

JAN HOLLAND.

In den man, wiens lichaam op den droeven ochtend van 8 Dec. werd ter rust gebracht, is uit ons midden heengegaan een groot karakter: een denker en een held.

Een denker die nimmer geschroomd heeft te aanvaarden de gevolgtrekkingen der onverbiddelijke logica van zijn scherp verstand. Een held die zich niet onttrokken heeft aan de vervulling der plichten welke die gevolgtrekkingen hem voorhielden. Een groot karakter dat den moed heeft gehad zich zelf te wezen, al mocht de vroeger toejuichende wereld zich afwenden, haar wrevel over zijn ontrouw onder schijn van medelijden verbergend.

„Wees U zelf, sprak ik tot iemand. „Maar hij kon niet; hij was niemand" heeft onze *Leekendichter* gezongen. Voorwaar, op *Jan Holland* was dit woord niet van toepassing.

Hij is altijd en onder alle omstandigheden iemand geweest:......zich zelf.

„Een lastig karakter" heette het later in het vrijzinnige kamp, waar hij eertijds zoo gevierd was, toen hij als Jochem van Ondere de Roomsche aanmatiging over den hekel haalde.

„Een lastig karakter" eilieve, weet men ook dit wat dit vaak beduidt? Weet men ook dat de wereld gereed is met wat dit *epitheton* (schetsnaam) voor hen die niet slechts hunne overtuiging bezitten, en ook den moed daarvoor uit te komen, maar de gave derven dit door strijkages en fleemende woordjes goed te praten!

„Een lastig karakter" weet men ook dat dit veeltijds niets anders is dan het aandurven noch de geit noch de kool te ontzien!

Op een andere plaats in dit blad, onder Nederland is een kort levensbeeld van dr. A. J. Vitringa te vinden. Hier een enkel woord, juist over den grooten moed van dat karakter, waarvan al zijn geschriften den stempel dragen.

Wie zijn werken kent is tevens bekend met den zwaren strijd om den overgang tot de Katholieke Kerk, in zijn ziel volstreden.

Op het stuk van „bekeeringen"—waarom het te verwijgen!—zijn wij vrij cynisch uitgevallen. Dikwijls vertrouwen wij die maar half of liever in het geheel niet.

Maar al te vaak hebben wij het met eigen oog waargenomen, dat er bij dergelijke overgangen stoffelijke belangen achter zaten, al is dit gelukkig niet altijd het geval.

En waar zulks niet het geval is geweest......voorzeker bij de bekeering van dr. Vitringa, welker zuiverheid—naar ons iemand, die Jan Holland's zielestrijd gevolgd had, indertijd mededeelde,—wel zoo echt is, dat hij er veel voor zonde geven even zeker te wezen van zijn zaligheid.

Dr. Vitringa had bij zijn overgang niet te winnen en heeft naar het oog der wereld daarbij veel verloren.

Aan den avond van zijn in vruchtbare werkzaamheid door gebracht leven konden er geen nieuwe banen voor hem open liggen. Op zeven en vijftigjarigen leeftijd gaat men dan ook geen nieuwe banen betreden, doch verlangt er enkel naar op het verkregene voort te bouwen of te rusten, tenzij een tocht van hooger orde drijft.

En die tocht van hooger orde had het vuur in Vitringa's waarheidlievende ziel aangeblazen.

Aangeblazen tot een brand, die zijn verleden verteren ging. Het verleden zijner levensbeschouwing, maar daarmede ook het verleden zijner populariteit bij de vrijzinnigen.

Merkwaardig, als gezegd, is het de geschiedenis van Vitringa's langzamen strijd uit zijn geschriften te lezien hoe een eerlijk hart met Gods bijstand door de rede tot de waarheid komen kan.

Vier zijner werken zijn op dit stuk van groote beteekenis. In *Jochem van Ondere's Bezoek aan Bismarck*, kort na het uitbreken van den *Kulturkampf* verschenen, laat hij den ijzeren kanselier zijn verontwaardiging over Roomsche aanmatiging tegen den Goudschen onderlijk luchten. De schrijver is het blijkbaar met den staatsman eens; in elk geval het boek draagt onmiskenbaar een aan Rome vijandig karakter, maar neemt tevens de protestantsche orthodoxie in de maling. Eenige jaren later verschijnt het onde gend boek *Nette Menschen*, waarin het schijnschoone onmeedoogend wordt gekastijd. Wie uit het *Bezoek aan Bismarck* de meening had opgedaan dat Vitringa met de modernprotestanten heulde, wordt hier uit den droom geholpen. Zij krijgen ten minste behoorlijk hun deel.

Omstreeks '82 verschijnt een *Koningsdroom*. De schrijver wordt hierin ziek, tengevolge van het 'savonds eten van een hazepastei en heeft nu verschillende droomen, waarin hij meent dat hij Koning is. In elk dier droomen heeft hij een oordeel uit te spreken over een of ander maatschappelijk onrecht.

Zoo had hij toen ter tijde den moed den gruwel onzer Onderwijswetgeving en onze neutrale scholen te brandmerken. Voor ons is dit werk het stoutste dat hij geschre-

De Kamer en het onderwijs.

De debatten over het onderwijs in 't algemeen zijn letterlijk in alle opzichten merkwaardig geweest. Merkwaardig van de zijde der Kamer, die ter linkerzijde het woord liet aan de heeren Bos en den Hertog, welke beiden zoo al niet ten volle vertrouwend, dan toch alles behalve vijandig tegemoet traden. De heer den Hertog toonde zich zulk een warm voorstander van het stelsel-Mackay, dat hij het vaderschap er van opeischte, of, zooals Dr. Kuyper het noemde, den heer Mackay van plagiaat beschuldigde. Maar merkwaardig niet minder was de rede van dr. Kuyper, vooral voor liberale ooren. Het is sinds jaar en dag de gewoonte der liberalen de neutrale school te vereenzelvigen met het onderwijs. Wie voorstander was van de neutraliteit was voor ontwikkeling, wie tegen de neutraliteit keerde, was vijand van het onderwijs en vijand van den vooruitgang. De liberalen hebben daardoor zonder eenigen twijfel groot kwaad gedaan aan het onderwijs. Hun leuze heeft de suggestieve kracht niet gemist, eigen aan alle pakkende uitdrukkingen naar het woord van dr. Kuyper, die op grond daarvan zijn veelvuldig gebruik van vreemde of ongewone woorden verdedigde als „vrijmaking van het onderwijs" en „intellectualische hypertrophie." Er zijn onder onze kleine luyden mannen geweest — en maar al te veel geweest — die krachtens de liberale suggestie zijn gaan meenen, dat wij, omdat wij tegen de neutraliteit waren, ook tegen het onderwijs moesten zijn. Het was een jammerlijke dwaling, waartegen onze beste mannen te allen tijde met alle kracht en klem hebben geprotesteerd. Zij hebben gewezen op onze offers voor het onderwijs; op onze geestelijken en kloosterlingen, die hun geheele leven aan de studie wijden; op het verleden der kerk, enz., maar het heeft niet gebaat.

De liberale suggestie was sterker, wat er onzerzijds werd gezegd, drong niet door, maar de leuze: de vijand van de openbare school is een vijand van het onderwijs, deed het wel. De liberalen konden dan ook hun ooren niet gelooven, toen de heer Kuyper over het onderwijs sprak met een warmte, liefde en toewijding, met een open oog voor de belangen van dit onderwijs als zoodanig, dat zijn woord aan den liberalen als een openbaring klonken. Hij wordt nog liberaal, hoorden wij een dezer zeggen, zonder eenige reden, daar ieder lid der rechterzijde zal onderschrijven wat hij heeft gezegd en het dan ook vóór hem zij het dan ook minder welsprekend, is gezegd. Als de strijd over de neutraliteit is uitgestreden, als alle scholen, hooge, middelbare en lagere, gelijk worden gesteld in den volsten zin des woords, dan zullen wij rechts als warme voorstanders van „het" onderwijs staan naast de liberalen, misschien vóór hen.

Nog in een ander opzicht valt een geheel gewijzigde strooming „een nieuwe geest" te constateeren. Meende men vroeger, dat het in het onderwijs alleen op *kennen* aankomt, dat het onderwijs voor alle maatschappelijke klassen in de eerste plaats moet zijn *wetenschappelijk*, langzamerhand is men gaan inzien, dat voor de overgroote meerderheid het *kunnen* grooter waarde heeft, met andere woorden, dat het onderwijs voor deze talrijke volksklassen, veel meer dan tot dusver het geval was, moet zijn ingericht met het oog op de practijk. Wat dr. Bos hieromtrent in zijn uitvoerige, in tal van bijzonderheden tredende redevoering betoogde was uitnemend en kon door den *premier* bijna zonder voorbehoud aanvaard en geprezen worden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele berichten.

Bij proclamatie van den 9den Januari 1902 is wederom tijdelijk het dagelijksch beleid van zaken aan Mr. TH. I. A. NUIJENS als Onder-Voorzitter van den Raad van Bestuur, opgedragen.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. Den Heer J. H. J. HAMELBERG, Postdirecteur alhier, een binnenlandsch verlof verleend voor den tijd, dat zijne reis naar de Bovenwindsche eilanden duurt;

2°. De Heer A. C. DE VEER, 1e Commies ten postkantore alhier, gedurende de afwezigheid van den Heer HAMELBERG voornoemd, belast met de functiën van Postdirecteur.

3°. de Heer P. L. DE HASETH CGz., benoemd tot Districtmeester van het 1e. district op Bonaire.

Met ingang van 1°. Februari 1902:

4°. is den Heer E. J. SIMMONS, Griffier bij het Kantongerecht op Saba, tevens belast met de functiën van Havenmeester en Scheepsmeter aldaar, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit die betrekkingen.

5°. is benoemd:

a. Tot Griffier bij het Kantongerecht voornoemd de Heer F. A. SIMMONS;

b. Tot Havenmeester op Saba de Heer J. B. SIMMONS, tevens belast met de functiën van Scheepsmeter.

Havennieuws.

Zaterdagmorgen tegen elf uur is de fransche kruiser 3de klas *D'Estrées* onze haven binnengeloopen. Deze oorlogsbodem in 1897 te water gelaten is 95 meter lang, 12 meter breed, en heeft een diepgang van 5,4 meter. Hij verplaatst 2460 ton water, terwijl de machine met 8580 P. K. kan werken. Het pantser is 37 mM. dik. Hij is voorzien van 21 kanonnen en een torpedowerper. Zijn snelheid is 20 mijl per uur en de voorraad kolen, 480 ton, is voldoende voor 80 dagen.

De Kommandant G. SUISSE voert bevel over 257 man.

* *
*

Zondagmorgen zijn per paketschoener de heeren J. H. J. HAMELBERG en J. PERRET GENTIL naar de Bovenwindsche eilanden vertrokken om zich daar later bij het gezelschap van den Gouverneur aan te sluiten.

* *
*

Woensdagochtend is H. M. korvet *Sommelsdijk*, van Santa Cruz per kabel teruggeroepen, hier binnengestoomd om den HEG. heer Gouverneur der kolonie en gevolg naar de Bovenwindsche eilanden te voeren. De beide heeren der onderzoekingscommissie reizen gezamenlijk met hetzelfde schip naar de Bahama-eilanden en daarna trekt de heer WENT alleen verder naar Florida en dan naar Holland, terwijl de heer HAVELAAR naar Suriname terugkeert en dus ons eiland nogmaals zal bezoeken. 't Is te hopen, dat deze commissie aan de hooggespannen verwachting der Kamer en van het volk zullen voldoen en door hun verslag blijk geven onze kolonie bij al dat reizen en trekken toch goed bestudeerd te hebben.

* *
*

Gisteren is de H. E. G. heer Gouverneur ten expeditiereis naar de bovenwindsche eilanden met *H. M. Sommelsdijk* vertrokken.

* *
*

Het *wonderschip Ban Righ* door Gral. MATOS overgedoopt tot *Libertador* en flink bewapend uitgerust tot oorlogsbodem is Zondagavond voor de haven geweest en heeft volgens *El Imparcial* eenige voorname generaals, die hier in Curaçao vertoefden aan boord genomen, daarna is het naar La Vela de Coro gestoomd. Het gerucht gaat, dat ditzelfde schip nogmaals is teruggekeerd en wederom eenige voorname leiders heeft opgenomen.

* *
*

Donderdagmorgen is H. M. *Utrecht* voor de haven geweest en verder gereisd in de richting van Aruba, eenige dagen blijft deze oorlogsbodem hier kruisen om te verhinderen dat de *Libertador* in onze wateren wordt prijs gemaakt. Hedenmorgen viel de *Utrecht* hier binnen om zich van kolen te voorzien en verder weder koers te zetten naar La Guaira.

Posterij.

Hierbij wordt aan het publiek bekend gemaakt, dat er bij Gouvernements-beschikkingen van den 8n. Januari in den postdienst eenige wijzigingen zijn gebracht, in hoofdzaak hierop neerkomende, dat voortaan:

1°. de loketten voor de houders toegankelijk zullen zijn gedurende den geheelen tijd, waarop het kantoor, hetzij voor den kantoordienst, hetzij voor het publiek geopend zal zijn, met uitzondering echter van den tijd, benoodigd voor het sorteeren van de stukken bij aankomst van een mail;

2°. het postkantoor op Zon- en feestdagen voor den dienst der postwissels en postpakketten gesloten zal zijn;

3°. er op Zon- en feestdagen slechts één buslichting zal plaats hebben, n. m. des morgens om 11 uur;

4°. op Zon- en feestdagen na 12 uur 's middags aankomende mails, behalve Europeesche en Noord-Amerikaansche, eerst den volgenden morgen zullen worden behandeld;

5°. behalve aan den geadresseerde of aan den persoon, aan wien een postwissel geëndosseerd is, de uitbetaling kan geschieden aan hem, die daartoe is gemachtigd, volgens een wettelijke bepaling of uit krachte van een notarieele volmacht;

6°. aangeteekende brieven moeten zijn verpakt in een omslag, zoodanig verzegeld, dat al de vouwen behoorlijk zijn vastgehecht.

Die verzegeling wordt niet geëscht, indien de afzender den omslag aanbiedt, voorzien van eene opschrift waarin wordt vermeld, dat er zich in het ter aanteekening aangeboden stuk geen zaken van waarde bevinden.

* *
*

---

ven heeft, want het licht der waarheid was toen nog niet tot zijn ziel doorgedrongen en toch trok hij reeds met edelen moed tegen het onrecht te velde, dat zijn eigen geestverwanten pleegden.

Dit werk werd gevolgd door verschillende andere, voor de geschiedenis van zijn zielestrijd van minder beteekenis, maar die toch op maatschappelijk gebied groote waarde hebben en eveneens daden van moed en overtuiging zijn.

Eindelijk verscheen *de Woort en zijn Kring.* Voor schrijver dezes was het een openbaring. Toen hij dit gelezen had riep hij, zonder iets van Vitringa's overgang tot Rome — welke toen nog geheim was — te weten: „de man die *dat* boek geschreven heeft moet „zelf Roomsch zijn geworden." Het is blijkbaar niets anders dan de geschiedenis van Vitringa's eigen zielestrijd in een iet of wat romantisch gewaad gestoken. Maar dit werk bevat zulke overheerlijke blazijden dat we den overtuigden Katholiek zetten het te lezen, zonder tot in het diepst der ziel geroerd te zijn en God te danken dat dit geloof zijn deel is.

De overgang van Vitringa was, toen dit boek verscheen, een voldongen feit, al moest het openlijk erkennen daarvan om zeer begrijpelijke redenen eenigen tijd verdaagd worden.

Voordeel in deze wereld heeft, wij zeiden het reeds, zijn overgang aan Vitringa niet gebracht. Het rectoraat van het Deventersch gymnasium moest hij om gezondheidsredenen spoedig neerleggen en al bleef hij met evenveel talent als voorheen de pen voeren......bij de schrijversbent was het uit met zijn glorie sinds de Roomsche domper haar licht gedoofd had.

Winst naar de wereld heeft zijn overgang tot de Roomsche Kerk aan dezen held en denker niet gebracht, maar het loon van dezen man — wiens hoogste bekommernis der laatste jaren geweest is: te sterven zonder tijdig van de Genademiddelen der H. Kerk te zijn voorzien — zal ontzagelijk groot zijn in de wereld, die na deze wereld komen gaat.

Want aan de andere zijde van het graf van dezen denker en held. waarboven een Roomsche *De Profundis* gezongen is, daar zal de Christus zijn gelouterde ziel voor den troon van Gods Majesteit dagen en over hem het blijde oordeel vellen:

„WIE MIJ BELEDEN HEEFT VOOR DE „MENSCHEN, DIEN ZAL IK BELIJDEN „VOOR MIJN VADER DIE IN DEN HEMEL „IS."

Naar aanleiding van het overlijden van dr. Viringa schrijft *De Tijd* o. m. het volgende: „Er was een tijd, dat Jan Holland, als Kantiaansch philosoof alle godsdienstige dogma's gemakkelijk meende te kunnen derven. Toch trokken vraagstukken, het Christendom rakende, immer zijn aandacht. Niet enkel zijn ten jaren 1867 verschenen geschrift over „de emanatieleer en haar invloed op het Christendom" is daarvan een bewijs, doch ook, doch veel meer zijn ernstige bestudeering van het wezen der Katholieke Kerk, in dagen, toen het Protestantisme hem op doolwegen had geleid. 't Is waar, volslagen ongeloovig was dr. Vitringa nooit, al gaf hij met scherpe woorden af op de leering van kerkgenootschappen, en al spotte hij in zijn Darwiniana: „de ziel is het ruggemergszenuwstelsel." Doch wie weet, of zelfs zijn diepzinnige geest niet aan de oppervlakte der vragen „vanwaar? waarheen? ware blijven hangen, had geen genadestraal van Gods Voorzienigheid hem getroffen en naar de Katholieke Kerk gevoerd!

„Wij willen niet in de bijzonderheden treden van de bekeering, aan hem voltrokken, — zij zijn trouwens voor het meerendeel Gode alleen bekend. Maar het zij, tegenover sommige zinspelingen van jaren terug, nog eens uitdrukkelijk verklaard, dat dr. Vitringa door eigen nadenken ertoe kwam, de heidensche wijsbegeerte, zoowel die der Ouden als die van Kant, af te zweren. En het geschiedde uit geheel vrijen wil toen hij, de voosheid van het modern Protestantisme inziende, daarmede alle betrekkingen afbrak en zich in de Katholieke Kerk liet opnemen.

De bekeerling zelf overigens heeft later getuigd: „Toen ik in den eersten tijd mijner kennismaking met Monseigneur Snickers z. g. door velen werd aangevallen, en, merkwaardiger wijze, 't bitterst door ongeloovigen en op vrijheid van denken stoffenden, was hij het, die mij waarschuwde om nimmer uitdagend in mijne omgeving op te treden. Alle inschikkelijkheid om, zoodra ik 't geraden achtte, in alle stilte de genademiddelen der Kerk te ontvangen, bood hij mij aan. Ik weet, dat er geweest zijn die hem poogden over te halen, mij tot een meer openlijk optreden aan te zetten. Daarvan wilde hij niet hooren. Het genadewerk — meende hij — zou best onder Hoogere Leiding tot beslag komen. En zoo leg ik thans ten aanhooren van wie 't weten wil, de plechtige verklaring af: Nooit heeft Mgr. Snickers eenigen drang op mij uitgeoefend. Trouwens, geen katholiek heeft dat gedaan."

„Het leed geen twijfel of deze man, die door zelfstandig nadenken, geholpen door Gods genade, de Katholieke Kerk als de ware had leeren kennen en beminnen, zou een harer apologisten worden.

„En hij is 't geworden! Beurtelings betoogend, polemiseerend, geeselend, immer goedlachsch en geestig, kwam hij op voor de Katholieke leer of reet de handigst gesponnen redeneeringen van haar tegenstanders aan flarden."

(*Resid.b.*)

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Maria Curiel, Lorenzo Eslara M., Virginia Maduro, Madame P. L. Maduro, Den Heer Istela Medoeman, Coronel José Ma. Riviera, Ana Julia Rincon, Victor M. Ramirez, Petrona van Grieken, Lucia Viva.

Aangeteekende stukken: John Anderson, Juan B. Batista, Agustin Diaz Bethencourt (3), Jesus Maria Gragirena.

Niet voor bestelling vatbaar een drukwerk geadresseerd aan: P. A. Rigaud.

De *Vrijmoedige* deelt mede, dat in het *Dagblad van Zuid-Holland en s' Gravenhage* het volgende te lezen staat: „De Gouverneur van Curaçao heeft aanschrijving gekregen om, door tusschenkomst van den Nederlandschen zaakgelastigde in Venezuela, aan te dringen op afdoening der vertraagde afbetaling door de Venezolaansche postadministratie van verschuldigde kosten van brievenmalen."

Nederland.

Jan Holland.

Een welbekend leven werd den 5n. December afgesneden: op dien datum overleed te Den Haag in den ouderdom van 74 jaar, dr. A. J. Vitringa, in de wereld der letteren algemeen bekend als Jan Holland. Tot in den avond van zijn leven bleef hij arbeidzaam, zoodat hij dan ook een werk over het determinisme heeft nagelaten Hopen wij, alsnog met een uitgave ervan te zullen worden verrast.

Annes Johan Vitringa werd den 29n September 1827 te Harderwijk geboren en opgevoed op een afgelegen landgoed. Uit den aard der zaak grootendeels autodidact, studeerde hij van '47 te Amsterdam, Groningen en Leiden, en promoveerde tot doctor in de letteren op een dissertatie op den sofist Protagoras.

In 1853 werd hij leeraar in Geschiedenis en Nederlandsch aan het Gymnasium te Gouda, in '55 rector te Enkhuizen, in '60 teruggeroepen naar Gouda als conrector, in 1861 rector te Deventer, in welke plaats hij tevens professor was aan het toenmalige Atheneum.

Aldaar is de bekwame docent gebleven tot '90, toen de doofheid hem noodzaakte ontslag aan te vragen. In dat jaar vestigde hij zich te Utrecht in '94 in Den Haag, waar hij woonde aan den zoom der Scheveningsche Boschjes (Kerkhoflaan) en hem voor twee jaar de ramp trof van het overlijden zijner echtgenoote.

Als schrijver heeft de waardige overledene het eerst van zich laten hooren van uit Enkhuizen en wel met opstellen in de *Tijdspiegel*, later in bundel vereenigd.

Naar men weet, heeft Jan Holland een breede reeks werken in 't licht gegeven op wijsgeerig en opvoedkundig gebied, zijn idieeën daarbij vaak in romantisch gewaad stekend. In al die boeken was hij steeds even slagvaardig als onvervaard; wat hij dwaling of mistasting achtte — herinneren wij wat hij laatste betreft aan Thorbecke's wet op het M. O. en Jan Hollands *Familie Willems* — ging hij met kracht van argumenten en groote consequentie te lijf.

Scherpzinnig denker en onvermoeid onderzoeker als hij was, die niet terugdeinsde voor de logica zijner stellingen, is het niet te verwonderen, dat hij de dwaling afzwoer en tot de Katholieke Kerk terugkeerde — een heuglijk feit dat in '84 plaats greep.

Jan Holland is ook op journalistiek gebied werkzaam geweest: in de *Deventer Courant*, in het *Overveluwsch Weekblad* (waarvan hij eigenaar was) en van '90 tot '96 in *De Tijd*. Menigeen herinnert zich nog de pittige artikelen, die hij in dit blad schreef.

Den 8n Dec. werd de begaafde strijstrijder, die woekerde met zijne talenten, ter aarde besteld op het R. K. Kerkhof. Op verzoek van den ontslapene dekten geen kransen de baar en werd aan de groeve ook niet gesproken. De beaarding geschiedde door den HoogEerw. heer mgr. Heijligers.

Buitenland.

Italie.—In het gehouden consistorie werden verschillende bisschoppen benoemd en kondigde de Paus, die in uitstekenden gezondheidstoestand verkeert, de stichting aan van drie nieuwe bisdommen: Polegra en Alagoas in Mexico en Manizales in Columbia.

De Paus hield daarna eene toespraak.

Gaarne, zeide Z. H., had hij over aangename dingen willen spreken, maar hij was verplicht het woord te voeren over de droevige zaken der laatste jaren. Niet alles wat de Katholieke wereld drukte, wilde Z. H, bespreken, slechts één feit, dat niet stilzwijgend mag worden voorbijgegaan, nl. het wetsontwerp op de echtscheiding in Italië.

De Paus noodigt allen, die over deze wet zullen moeten stemmen, uit, den huwelijksband der Christenen te beschouwen als een heiligen band, onverbreekbaar en eeuwig uit kracht van het goddelijke recht. Geen menschelijke wet kan een dusdanig recht afschaffen.

Langdurig weidde Z. H. uit over de heiligheid en onverbreekbaarheid van het godsdienstige huwelijk. Hij beschouwde het in verband met zijne betrekking tot de burgerlijke wetten en wees op de gevolgen welke de echtscheiding heeft voor huisgezin en maatschappij. De Paus voegde er aan toe, dat de macht der Staten in nauw verband staat met hunne zeden. Het is duidelijk, zoo zeide hij, dat de echtscheiding niet alleen een persoonlijk maar ook een publiek kwaad is, daar zij bijdraagt aan het zedenverval van een volk. Ten slotte noodigde de Paus de kardinalen uit te bidden voor Italië; hij hoopte, dat zij, die zich aan de politiek wijden, den godsdienst hunner vaderen niet verloochenen, het gezonde oordeel behouden en de voorzichtigheid niet verliezen zouden, welke den Italianen eigen is.

Frankrijk.—Dezer dagen is in de Franschen Senaat weer een dier voorstellen aan de orde gekomen, die den haat der zoogenaamd „vooruitstrevenden" tegen godsdienst en vrijheid kenmerken.

De radicaal Béraud, door de meerderheid ondersteund, had voorgesteld de opheffing der wet Failloux, waarbij de vrijheid van onderwijs wordt gewaarborgd, in overweging te nemen. Deze nieuwe aanval op de vrijheid door mannen, die zich zoo gaarne het brevet van vrijheidlievend bij uitnemendheid zien uitgereikt, wekte de begrijpelijke verontwaardiging op van vele leden der rechterzijde.

Waldeck Rousseau, zoo sprak o. a. de heer De Lamarzelle, heeft bij het debat over de wet op de vereenigingen plechtig verklaard, dat nooit of nimmer de vrijheid van onderwijs geschonden zou worden. En nu reeds stellen de vrienden van den premier de vernietiging dier vrijheid voor in art. 2 van het aanhangige ontwerp: Geen enkele bijzondere school mag opgericht worden dan uit kracht eener wet.

Welnu, riep de spreker uit, dat is de verstikking der vrijheid, al beweert de heer Béraud, dat de vrijheid daardoor grooter wordt.

Is het dan vrijheid, als men zegt: De kinderen, in bijzondere scholen opgevoed, kunnen niet tot openbare ambten worden toegelaten, dan nadat zij de drie laatste jaren hunner studies in een staatsschool hebben doorgebracht?

Is het geen verstikking van vrijheid, als men zegt: gij zijt vrij uwe kinderen op te voeden zooals gij wilt, maar die kinderen zullen paria's van het leven en besmeurd zijn met een onuitwischbaren vlek.

Waarlijk het is spot, wanneer men verkondigt: „Gij hebt alle vrijheid om te onderwijzen; maar, gij moogt het alleen als eene wet het u toestaat. Wat men wil? Men wil onze kinderen dwingen naar de scholen der vrijdenkers te gaan.

Dat is een aanval op het heiligst goed van het huisgezin. Er zijn 92000 kinderen, die godsdienstige scholen bezoeken, en ge wilt, dat die huisgezinnen uwen godsdiensthaat verdragen? Zes maanden geleden heeft men den religieuzen verboden onderwijs te geven. Men gaat verder. Gij wilt iedereen doen buigen onder uw ostracisme. Wij verdedigen de vrijheid, gij randt haar aan. De oorzaak dezer campagne is de godsdienstige hergeboorte der laatste eeuw. Gij wilt deze beweging tegenwerken, maar ge zult niet slagen, men houdt de ideeën niet tegen. Overal wint het Katholisme, ons ideaal verbleekt niet, het straalt en schittert met onverdoofden luister. Onze zaak is die der eeuwigheid."

De sectaris Beraud wist op deze prachtige donderend toegejuichte rede, vol krachtige argumenten, niets te antwoorden. Hij gaf alleen zijne verbazing te kennen, dat er op zijn voorstel nog debat was gevolgd, wat den heer De Lamarzelle de vraag ontlokte, of Beraud de oppositie doodwaande?

Toen vertelde Beraud, dat zijn voorstel goed was en dat het aangenomen moest worden; hij begreep maar niet dat over zijn voorstel, dat immers, omdat hij Beraud heet en zich vooruitstrevend noemt, ongetwijfeld onberispelijk is, nog gedebatteerd werd.

Argumenten vond Beraud blijkbaar overbodig en dat zijn ze dan ook voor de heeren vooruitstrevenden, want ofschoon het voorstel nog van verschillende andere zijden grondig werd bestreden, nam de vooruitstrevende Fransche senaat het aan met 197 stemmen tegen 50.

Dit beteekent nu nog niet, dat de afschaffing der wet Falloux is aangenomen, maar alleen dat een daartoe strekkend voorstel in beraadslaging zal worden genomen. Gelukkig heeft het niet veel kans aangenomen te worden.

Engeland. — Heel Engeland heeft 'n tijdlang in gespannen verwachting geleefd van de groote politieke rede, welke lord Rosebery, oud-minister onder het ministerie Gladstone, zou houden.

Die rede is thans uitgesproken en de ontgoocheling, in Engeland algemeen. Een ieder meende belangrijke verklaringen te zullen hooren, veelal werd verwacht, dat lord Rosebery de verdeelde liberale partij een element van hereeniging zou geven, maar niets van dat alles. Het auditorium, te Chesterfield, heeft zich met een deuntje muziek en reeds meer gehoorde algemeenheden tevreden moeten stellen. Toch heeft Rosebery hier en daar blijk gegeven het oog niet te sluiten voor de gevaren welke Engeland bedreigen.

„Hoewel het mogelijk is, zeide hij o. a., in de aanstaande troonrede tot het parlement naar waarheid te verklaren, dat de betrekkingen met alle buitendsche *regeeringen* van vriendschappelijken aard zijn, doet zich de vraag voor, hoe het is gesteld met de betrekkingen tot de buitenlandsche *volkeren*. In de geheele geschiedenis der Britsche natie vindt men geen voorbeeld van den haat en den kwaden wil, welke de volkeren van Europa bijna zonder uitzondering ten onzen opzichte bezielt. Ik ben er niet zeker van, dat de regeeringen van alle landen verlangend zijn om op goeden voet te blijven met Groot-Britannië. Een kwade wil als nu over geheel Europa overwegend bestaat, is een element van groot gevaar, zoo niet een onmiddellijk gevaar, waarvoor de tegenwoordige regeering grootendeels verantwoordelijk is. Zij had den verkeerden indruk, die op het vaste land bestaat omtrent de oorzaken van den oorlog, moeten wegnemen door berichten te zenden, waarin alle stappen door ons gedaan, om recht te krijgen voor onze landgenooten in Transvaal. te werden samengevat. Deze rapporten zouden een gezaghebbend document hebben gevormd de verstandige mannen van alle waarop volkeren, wier meening ten slotte de meening der volkeren leidt, zich hadden kunnen beroepen."

Lord Rosebery keurde de tacteloosheid van Chamberlain's redevoeringen af en ried aan, den oorlog hardnekkig en krachtig voort te zetten tot zijn einde, tot er een afdoende regeling zou bestaan. Hij vervolgde:

„Echter zou ik niet doof zijn voor vredesvoorstellen van verantwoordelijke zijde, in het bijzonder van de verbannen regeering der Boeren die zich nu ergens in Nederland om Kruger heeft gevormd. Deze is de eenige regeering, die met ons oorlog is gaan voeren. Het is onmogelijk te onderhandelen met de aanvoerders in het veld, omdat zij geen macht hebben om vrede te sluiten."

Lord Rosebery geloofde, dat officieuse onderhandelingen onder de auspiciën van de Britsche regeering tot goede resultaten zouden kunnen

leiden; maar een aanbod van vredesvoorwaarden aan de Boeren zou worden opgevat als een daad van zwakheid. Zelfs zou het niet aanbevelenswaard zijn de vredesvoorwaarden ook maar aan te duiden: de Boeren kennen ze reeds. De liberale partij, merkte spr. verder op, is nu volkomen vrij van eenig verbond met *de Ieren, die zichzelf hebben gerangschikt onder de vijanden van het land.*

Spr. drong er op aan, dat de partij zou vermijden zich af te keeren van de nieuwe imperialistische idee, die thans het volk vervult.

„Hoewel het onmogelijk is den Boeren de onafhankelijkheid te geven," eindigde lord Rosebery, „hoewel het even onmogelijk is lord Milner terug te roepen, geloof ik toch dat een regeling mogelijk is, als de meest volledige en liberale amnestie wordt toegestaan aan de Boeren."

Ten slotte verklaarde spr., dat zijn diensten ter beschikking staan van het land. Hij deed niet een beroep op de partij maar op de openbare meening.

Rosebery huldigt hier dus eene zuiver opportunistische opvatting;— er gaat eene imperialistiche strooming door het volk, dus moet de liberale partij zich mede laten voeren. Maar vanwaar gaat dan zulk eene strooming uit, immers van „de verstandige (?) mannen van alle volkeren, wier meening ten slotte de meening der volkeren leidt" — om ons te houden aan de uitspraak van lord Rosebery zelf. En daar deze mét de leiders der liberale partij toch gaarne voor „verstandige mannen" zullen gehouden worden en lord Rosebery naar het schijnt Salisbury, Chamberlain c. s. nu juist niet onder de „verstandige mannen" rangschikt, moet men wel tot de conclusie komen, dat de oorsprong der imperialistische strooming te vinden is bij lord Rosebery c. s. ófwel, dat dezen geen „verstandige mannen" zijn.

Als 't laatste het geval is dan gaat de strooming uit van het tegenwoordige Engelsche kabinet, dit komt ons het meest waarschijnlijk voor. Zegt men nu, dat ook de leden van dit ministerie bezwaarlijk „verstandige mannen" kunnen genoemd worden, dan antwoorden wij, dat het volk hen voor verstandig houdt, dit zal ook wel de bedoeling geweest zijn van Rosebery, toen hij het over zijne „verstandige mannen" had.

Veel kwaad bloed zal de bedreiging tegen de Ieren zetten. Gladstone is steeds de edele voorvechter geweest der *home rule*, en thans heeft een zijner oud-ministers verklaard, dat Ierland nimmer de *home rule* zal krijgen. 't Is wel heel gewaagd, want Ierland is en blijft een vulkaan, die op een onverwacht oogenblik wel eens zou kunnen losbarsten.

Uit de verklaring van den lord, „dat zijne diensten ter beschikking staan van het land", wordt algemeen opgemaakt, dat hij na den oorlog de regeering zou willen aanvaarden.

Spanje. — *De jonge Koning Alfonso XIII van Spanje.* De Koningin-Moeder van Spanje beijvert zich haar zoon een opvoeding te geven die, gebaseerd op de liefde tot het vaderland en de gerechtigheid, in staat zal zijn, de hoop der natie in de vervulling te brengen, een poging, die naar het schijnt, met het beste gevolg bekroond wordt. De Koning koestert een ware vereering voor zijn moeder, hetgeen haar voor de toekomst een toonaangevende plaats verzekert, te meer, daar zij de kunst verstaat, elke vreemden en schadelijken invloed van hem verwijderd te houden, die hem van 't hoofddoel zou kunnen afleiden. Dit heeft niet slechts betrekking op de geestelijke, maar ook op de lichamelijke opvoeding, wat hem tot een sterken knaap gemaakt heeft. Men behoefde hem slechts bijzijn rijden en spelen te zien, om zich daarvan te overtuigen. Hij sprong, liep en klouterde met groote vlugheid en kende geen vermoeidheid.

De stalmeesters kunnen daarvan ook meepraten: hij had onlangs, na inspectie van het Valencia-regement, 18 K.M. afgelegd in draf. Tot heden toe is hij eenmaal ernstig ziek geweest en alle voorspellingen over een korten levensduur zijn gelukkig beschaamd. De Koning wordt als constitutioneel koning opgevoed. Koning Alfonso bezit een groote voorliefde voor het militaire. Hij staat geregeld om halfacht op en neemt met een tusschentijd voor paardrijden, gedurende een uur les tot aan het ontbijt.

Om den anderen dag hield hij vroeger militaire oefeningen, waarbij hem te Madrid het Campo del Maco diende als manoevre-veld. Sedert twee jaar droeg hij ook in den familiekring uitsluitend de vlugge cadettenuniform. Op ordeteekenen was hij volstrekt niet gesteld, wat men misschien op zijn jeugdigen leeftijd niet zoo verwacht hebben. Neigingen voor de zee waren op zijn reis het vorige jaar onstaan en deze hebben zich bij de oefeningen ter zee hij Bilbao meer ontwikkeld. Hij voert goed de wapens en zal ze nog beter voeren, als hij de kinderjaren voorbij is. Hij weet o. a. zeer goed met de floret om te gaan; zijn leermeester daarin is de bekende Madridsche vechtmajoor Garbonell. Als bijzondere liefhebberij doet hij aan photographeeren, waarbij hij zelf de platen ontwikkeld. Tegenover zijn leeraars was hij volgzaam en onderscheidde hij zich door vriendelijkheid.

Hij spreekt behalve Spaansch ook Engelsch, Fransch en Duitsch.

Van het Latijn leerde hij slechts zóóveel als noodig was voor algemeene ontwikkeling. Bovendien studeerde hij physica en chemie, voor zooverre deze namelijk van belang voor de practische toepassing in de verschillende takken der industrie, mathematiek, geschiedenis en geographie zijn.

Thans zal hij ook ingewijd worden in de politiek en het recht. Hij is mildadig en geeft gaarne een arme persoonlijk aalmoezen. Het is te hopen, dat hij als heerscher daarin voor allen een voorbeeld zal zijn en het persoonlijk belang zal weten achter te stellen bij het algemeen welzijn.

Transvaal. Een telegram van Johannesburg, d.d. 11 Dec., meldt, dat lord Kitchener heeft goedgevonden, dat er van 15 Dec. tot 15 Januari wekelijks honderd stampers aan het werk worden gezet. De Kamer van mijnwezen heeft in haar jongste vergadering de volgorde vastgesteld waarin de mijnen zullen beginnen. De mijnen Rose Deep en Driefontein zetten 16 Dec. elk vijftig stampers aan den gang. Henry Nourse en Crown Deep de daarop volgende week evenveel, de Geldenhuis Estado en een van de geconsolideerde groep elk in de derde week. Men verwacht, dat op het einde van Februari een vierde deel van de mijnen weer aan het werk is. De loop der sporen is bevredigend; er is al maanden lang geen stoornis geweest. Het nieuwe rollende materiaal is gereed. De aanvoer van Kafferarbeiders uit het N. van Transvaal belooft goed te worden. Er is een groot aantal vergunningen gegeven aan mijnwerkers om naar hun werk terug te keeren, onafhankelijk van de 1600 vergunningen, die deze maand aan anderen versterkt zijn. De effectenbeurs heeft verlof gekregen om weer te openen; waarschijnlijk zal zij binnen een paar dagen beginnen. Aan honderd van zijn leden is vergunning verleend om terug te keeren; zij zijn nu aan zee. Het blad de „Star" begint den 2en Jan. weer te verschijnen.

Dit alles ten bewijze voor het Engelsche publiek, dat de oorlog zoo goed als ten einde is.

Advertentien.

Voorspoedig bevallen van een zoon:

Mevr. A. de Maak
FELDBRUGGE.

Eenige en algemeene kennisgeving

Ingezonden Mededeelingen.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1° Januari 1899 t/m 30 Juni 1899, onder N° 6605 I t/m N°. 1669 K, zal plaats hebben op Donderdag den 16n. Januari a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 9den Januari 1902.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januairi 1899 té 30 Juni 1899, bao di No. 6605 I té No.1669 K, lo toema lugá dia Huebes 16 di Januari i dianan koe ta sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 9 di Januari 1902.

President.
A. JESURUN.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1902.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van New-York	Jan. 4	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Eeb. 8
Komt aan te San Juan		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		14
Doet Curaçao aan		19		Feb. 2		16
Komt aan te La Guaira	11	20	25	3	8	17
Vertrekt van „	12	22	26	5	9	19
Komt aan te Pto. Cabello		23		6		20
Vertrekt van „		24		7		21
Komt aan te Curaçao	13	25	27	8	10	22
Vertrekt van „	20	26	Feb. 3	13	17	23
Doet La Guaira aan		27		16		24
„ Ponce „	22				19	
„ San Juan „		29	5	12		26
Komt aan te New-York	28	Feb. 3	11	16	25	Maart 3

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van Curaçao	Jaa. 13	Jan. 20	Jan. 27	Feb. 3	Feb. 10	Feb. 17
Komt aan te Maracaibo	14	21	28	4	11	18
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Komt aan te Curaçao	19	25	2	8	16	22